

RIGSREVISIONEN

Rigsrevisionens notat om beretning om
**samarbejdet mellem kommunerne
og Udbetaling Danmark**

revision
revision

revision

April 2017

Opfølgning i sagen om samarbejdet mellem kommunerne og Udbetaling Danmark (beretning nr. 13/2014)

3. april 2017

RN 304/17

1. Rigsrevisionen følger i dette notat op på sagen om samarbejdet mellem kommunerne og Udbetaling Danmark, som blev indledt med en beretning i 2015. Vi har tidligere behandlet sagen i notat til Statsrevisorerne af 29. september 2015.

Ansvar for lov om Udbetaling Danmark og ressortansvaret for området er ved kongelig resolution af 28. juli 2015 overgået fra ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold til beskæftigelsesministeren.

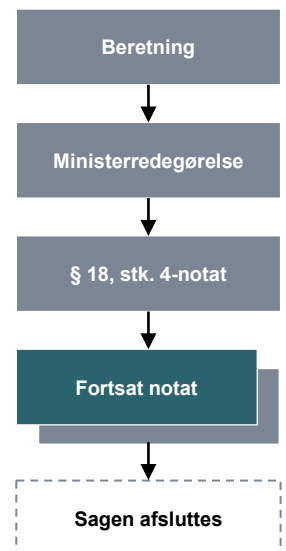
KONKLUSION

Rigsrevisionen vurderer samlet set, at kommunerne og Udbetaling Danmark har styrket samarbejdet om kontrol af udbetalte sociale ydelser. Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at kommunerne og Udbetaling Danmark har etableret en fælles ramme for kontrol af udbetalte sociale ydelser. Rigsrevisionen finder det også tilfredsstillende, at KL og Udbetaling Danmark har indgået forpligtende aftaler om et mere effektivt samarbejde om kontrol af udbetalte sociale ydelser. Rigsrevisionen vurderer derfor, at sagen kan afsluttes.

Rigsrevisionen baserer konklusionen på følgende:

- KL har i samarbejde med Udbetaling Danmark og en række kommuner udviklet et fælles dokumentationsredskab til at måle effekten af kommunernes kontrolindsats.
- KL har udarbejdet en rapport om effektmåling af kommunernes kontrolindsats, som danner grundlaget for en fælles tilgang til opgørelse af den økonomiske værdi.
- KL og Udbetaling Danmark har indgået en samarbejdsaftale om kommunernes og Udbetaling Danmarks samarbejde om Den Fælles Dataenhed.
- Kommunerne og Udbetaling Danmark har etableret forskellige fora med henblik på at fremme samarbejdet, herunder Samarbejdsforum og Koordinationsgruppe for kontrol med sociale ydelser.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

I. Baggrund

2. Rigsrevisionen afgav i maj 2015 en beretning om samarbejdet mellem kommunerne og Udbetaling Danmark. Beretningen handlede om samarbejdet mellem kommunerne og Udbetaling Danmark om vejledning og bistand til borgerne samt kontrol af udbetalte sociale ydelser. Beretningen tog udgangspunkt i beretningen om etablering af Udbetaling Danmark fra januar 2013. På baggrund af beretningen fra 2013 konstaterede Statsrevisorerne bl.a., at det endnu udestod at vurdere, om samarbejdet mellem kommunerne og Udbetaling Danmark fungerede tilfredsstillende.

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen fra 2015, bemærkede de, at det var positivt, at der var et effektivt samarbejde mellem kommunerne og Udbetaling Danmark om vejledning og bistand til borgere, der modtog sociale ydelser. Beretningen viste dog, at det endnu udestod at undersøge, om borgerne var tilfredse med den ydede vejledning og bistand.

Statsrevisorerne bemærkede også, at samarbejdet mellem kommunerne og Udbetaling Danmark om kontrollen ved formodet snyd med udbetalte sociale ydelser var utilfredsstillende, og at det indebar en risiko for, at kontrolindsatsen ikke var effektiv. Med ændring af lov om Udbetaling Danmark, der trådte i kraft den 1. maj 2015, var der skabt grundlag for et mere forpligtende samarbejde mellem kommunerne og Udbetaling Danmark.

4. På baggrund af beretningen og Statsrevisorernes bemærkninger har vi fulgt op på følgende punkter:

Et opfølgingspunkt afsluttes, når Statsrevisorerne på baggrund af indstilling fra Rigsrevisionen vurderer, at myndighedernes initiativer er tilfredsstillende.

Opfølgingspunkt	Status
Etableringen af den nye fælles dataenhed og en hurtig implementering af lovændringerne i lov om Udbetaling Danmark.	Afsluttet i forbindelse med notat til Statsrevisorerne af 29. september 2015.
Kommunernes og Udbetaling Danmarks arbejde med at etablere en fælles ramme for kontrol af udbetalte sociale ydelser.	Behandles i dette notat.
Arbejdet med at indgå forpligtende aftaler med KL om et mere effektivt samarbejde mellem kommunerne og Udbetaling Danmark om kontrol af udbetalte sociale ydelser.	Behandles i dette notat.

5. Vi redegør i dette notat for resultaterne af opfølgningen på de punkter, der ikke tidligere er afsluttet.

Hele sagen og dens dokumenter kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

II. Beskæftigelsesministeriets initiativer

6. Vi gennemgår i det følgende Beskæftigelsesministeriets initiativer i forhold til de udestående opfølgingspunkter. Gennemgangen er baseret på en redegørelse fra ministeriet med dertilhørende dokumentation.

7. Rigsrevisionen har siden afgivelsen af notat til Statsrevisorerne af 29. september 2015 fulgt området gennem brevveksling med Beskæftigelsesministeriet. Vi har afventet, at der forelå konkrete resultater af arbejdet med at etablere en fælles ramme for kontrol af udbetalte sociale ydelser.

En fælles ramme for kontrol af udbetalte sociale ydelser

8. Rigsrevisionen anbefalede i beretningen, at kommunerne og Udbetaling Danmark etablerede en fælles ramme for kontrollen med mål, en fælles forståelse af, hvilke kontrolinstanser der giver de bedste resultater, og en ensartet tilgang til at opgøre den økonomiske værdi af kontrolindsatsen. Beskæftigelsesministeren oplyste i sin redegørelse til beretningen, at han var enig i Rigsrevisionens anbefaling.

9. Rigsrevisionen bemærkede i notat af 29. september 2015, at Rigsrevisionen fortsat ville følge udviklingen og orientere Statsrevisorerne om kommunernes og Udbetaling Danmarks arbejde med at etablere en fælles ramme for kontrol af udbetalte sociale ydelser.

10. Beskæftigelsesministeriet har i en redegørelse oplyst, at ministeriet har styrket den fælles ramme for kontrol af udbetalte sociale ydelser gennem aftalen om kommunernes økonomi for 2016. Heri fremgår det bl.a., at regeringen og KL er enige om at fremme arbejdet med at understøtte mere korrekte udbetalinger og effektive sagsgange ved at igangsætte halvårslige effektmålinger af kontrolindsatsen i kommunerne og i Udbetaling Danmark på kontroltrin 3.

På den baggrund har KL i samarbejde med Udbetaling Danmark og en række kommuner i efteråret 2015 udviklet et dokumentationsredskab til at måle effekten af kommunernes kontrolindsats. Det nye redskab skaber en fælles standard til at opgøre effekten af kontrolindsatsen med den dybdegående kontrol på kontroltrin 3. Det giver således mulighed for at generere ledelsesinformation til kommunerne og gennemføre kommunal benchmarking.

I forlængelse heraf offentliggjorde KL rapporten *Effektmåling af kommunernes kontrolindsats* i august 2016. Rapporten er den første samlede opgørelse af effekten af kommunernes kontrol af udbetaling af sociale ydelser fra 1. kvartal 2016, herunder det samlede provenu af kommunernes samarbejde med Udbetaling Danmark. Det fremgår af rapporten, at 89 kommuner har indsendt data til KL, og at de pågældende kommuner har kontrolleret 4.196 sager i 1. kvartal 2016. I mere end 27 % af sagerne er der identificeret snyd eller fejludbetalinger, og KL anslår i rapporten, at den samlede effekt for de afsluttede sager i 1. kvartal 2016 er på 73 mio. kr. Næste rapport forventes offentliggjort i 1. kvartal 2017.

Beskæftigelsesministeriet har oplyst, at KL og Udbetaling Danmark har samarbejdet om at sikre, at registreringer af effekten af kontrolsagerne sker ensartet i kommunerne og i Udbetaling Danmark, hvilket på sigt vil give mulighed for en sammenligning af de kommunale effekter af kontrolindsatsen, herunder Udbetaling Danmarks kontrolindsats.

11. Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at kommunerne og Udbetaling Danmark har taget initiativ til at etablere en fælles ramme for at opgøre den økonomiske værdi af kontrolindsatsen på såvel kommunernes som Udbetaling Danmarks områder. Arbejdet med at dokumentere og opgøre effekten af kontrolindsatsen er stadig under udvikling, men kommunerne og Udbetaling Danmark har nu et fælles udgangspunkt for det videre arbejde. Rigsrevisionen vurderer på den baggrund, at denne del af sagen kan afsluttes.

Forpligtende aftaler om samarbejde om kontrol af udbetalte sociale ydelser

12. Beskæftigelsesministeren oplyste i sin redegørelse til beretningen, at der som led i implementeringen af den nye fælles dataenhed fortsat pågik et arbejde med at indgå forpligtende samarbejdsaftaler med KL. Aftalerne var et supplement til Udbetaling Danmarks strategi for helhedsorienteret kontrol fra 2012 og skulle understøtte, at Udbetaling Danmark fremadrettet som noget nyt også foretog registersamkøringer på kommunale ydelsesområder.

13. Rigsrevisionen bemærkede i notat af 29. september 2015, at Rigsrevisionen fortsat ville følge udviklingen og orientere Statsrevisorerne om arbejdet med at indgå forpligtende aftaler med KL om et mere effektivt samarbejde mellem kommunerne og Udbetaling Danmark om kontrol af udbetalte sociale ydelser.

Kontroltrin 3 er den dybdegående kontrol. På dette trin kontrolleres sager, der kræver ekstra undersøgelse og yderligere kontrol målrettet borgere, hvor der er konkret mistanke om snyd. Kontroltrin 2 er den løbende kontrol, hvor sagerne reguleres som en løbende del af sagsbehandlingen og sagsopfølgningen. Kontroltrin 1 er den forebyggende kontrol, som sker gennem vurdering af borgers ansøgning om sociale ydelser.

I 2015 blev Den Fælles Dataenhed etableret i samarbejde mellem kommunerne, KL og Udbetaling Danmark. Dataenheden skulle styrke kontrolindsatsen gennem registersamkøring med afsæt i kommunale ydelser. Førhen havde Udbetaling kun lavet registersamkøring med afsæt i Udbetaling Danmarks egne ydelser.

14. Beskæftigelsesministeriet har oplyst, at KL og Udbetaling Danmark i 2015 indgik en samarbejdsaftale om kommunernes og Udbetaling Danmarks samarbejde om Den Fælles Dataenhed, der fastlagde de fælles rammer for samarbejdet vedrørende kontrol og registersamkøring.

Det fremgår af aftalen, at samarbejdet mellem kommunerne og Den Fælles Dataenhed under Udbetaling Danmark omhandler:

- samkøring af data fra registre fra offentlige myndigheder og a-kasser vedrørende modtagere af kommunale ydelser samt videregivelse af prioriteringslister og relevante oplysninger til kommunerne
- etablering af et systematisk samarbejde med relevante myndigheder, herunder i andre lande og indhentning af oplysninger om borgernes forhold i udlandet, til brug for kontrolarbejdet i kommunerne og i Udbetaling Danmark
- opgørelse af effekten af bedre datasamkøring og brug af data fra udenlandske myndigheder.

Det fremgår desuden af aftalen om kommunernes økonomi for 2016, at regeringen og KL er enige om at have fokus på implementeringen af samarbejdsaftalen mellem kommunerne og Udbetaling Danmark. Regeringen og KL er også enige om, at kommunerne og Udbetaling Danmark kan realisere et betydeligt provenu som følge af et forbedret og mere effektivt samarbejde omkring snyd og fejludbetalinger i Den Fælles Dataenhed.

15. Beskæftigelsesministeriet har også oplyst, at samarbejdet – med baggrund i samarbejdsaftalen mellem KL og Udbetaling Danmark – er forankret i en tæt dialog mellem parterne i Samarbejdsforum og Koordinationsgruppe for kontrol med sociale ydelser.

Samarbejdsforum fungerer som styregruppe for Den Fælles Dataenhed og består af repræsentanter for KL, Udbetaling Danmark og en række kommuner. Det betones i styregruppens kommissorium, at parterne i Samarbejdsforum forpligter sig til at arbejde for et godt og smidigt samarbejde mellem kommunerne og Udbetaling Danmark. Formålet med Samarbejdsforum er at sikre, at Den Fælles Dataenheds opgaver og prioritering indrettes på en måde, så dataenheden bedst muligt styrker kontrollen med sociale ydelser.

Koordinationsgruppe for kontrol med sociale ydelser følger systematisk op på indsatsen vedrørende kontrol og registersamkøring. Koordinationsgruppen består af repræsentanter for KL og Udbetaling Danmark. I koordinationsgruppens kommissorium betones det, at gruppen understøtter det tætte samarbejde mellem kommunerne og Udbetaling Danmark og bidrager til, at nye initiativer og aktiviteter, der kan understøtte kontrolindsatsen, igangsættes.

16. Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at kommunerne og Udbetaling Danmark har indgået en samarbejdsaftale, der formaliserer et tættere samarbejde om kontrol gennem forskellige fora, herunder Samarbejdsforum og Koordinationsgruppe for kontrol med sociale ydelser. KL og Udbetaling Danmark har således indgået forpligtende aftaler om et mere effektivt samarbejde mellem kommunerne og Udbetaling Danmark om kontrol af udbetalte sociale ydelser. Rigsrevisionen vurderer på den baggrund, at denne del af sagen kan afsluttes.